

CURSO 2022-23

**LINGUA CASTELÁ E LITERATURA-6º DE EDUCACIÓN PRIMARIA
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA**

1.- Competencias clave:

1. Competencia en comunicación lingüística (CCL). Refírese á habilidade para utilizar a lingua, expresar ideas e interactuar con outras persoas de xeito oral ou escrita.
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). A primeira alude ás capacidades para aplicar o razoamento matemático para resolver cuestións da vida cotiá; a competencia en ciencia céntrase nas habilidades para utilizar os coñecementos e metodoloxía científicos para explicar a realidade que nos rodea; e a competencia tecnolóxica, en como aplicar estes coñecementos e métodos para dar resposta aos desexos e necesidades humanos.
3. Competencia dixital (CD). Implica o uso seguro e crítico das TIC para obter, analizar, producir e intercambiar información.
4. Aprender a aprender (CAA). É unha das principais competencias, xa que implica que o alumno desenvolva a súa capacidade para iniciar a aprendizaxe e persistir nel, organizar as súas tarefas e tempo, e traballar de xeito individual ou colaborativo para conseguir un obxectivo.
5. Competencias sociais e cívicas (CSC). Fan referencia ás capacidades para relacionarse coas persoas e participar de xeito activo, participativa e democrático na vida social e cívica.
6. Sentido da iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). Implica as habilidades necesarias para converter as ideas en actos, como a creatividade ou as capacidades para asumir riscos e planificar e xestionar proxectos.
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC). Fai referencia á capacidade para apreciar a importancia da expresión a través da música, as artes plásticas e escénicas ou a literatura.

2.- Obxectivos da educación primaria.

- a) A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permita:
- b) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- c) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- d) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- e) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- f) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- g) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- h) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- i) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- j) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- k) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- l) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- m) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

- n) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- p) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Obxectivos da área de Lingua Castelá e Literatura para 6º de Educación Primaria:

1. Participar en situacións de comunicación dirixidas e espontáneas respectando as normas de comunicación.
2. Integrar e recoñecer a formación verbal e non verbal dos discursos orais.
3. Expresarse de forma oral satisfacendo as necesidades de comunicación en diferentes situacións.
4. Comprender as mensaxes orais e analizalos con sentido crítico.
5. Ampliar o vocabulario para lograr unha expresión precisa utilizando o dicionario como recurso básico.
6. Comprender e memorizar diferentes tipos de textos orais e escritos.
7. Producir textos orais e sinxelos relacionados co ámbito cotián do alumno.
8. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.
9. Ler en voz alta e en silencio e comprender distintos tipos de textos acordes á súa idade.
10. Utilizar estratexias para a comprensión de textos de diferente índole.
11. Utilizar o TIC de modo eficiente e responsable para a procura de información.
12. Traballar o Plan lector para fomentar o gusto pola lectura.
13. Producir textos escritos de acordo con modelos sinxelos.
14. Utilizar a lingua de forma oral e escrita.
15. Utilizar o dicionario como recurso para resolver dúbidas sobre a lingua, o uso ou a ortografía das palabras.

16. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.
17. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico.
18. Traballar o plan de escritura para a mellora da eficacia escritora e fomentar a creatividade.
19. Utilizar o TIC para presentar as súas producións.
20. Identificar os compoñentes básicos dunha situación comunicativa.
21. Aplicar os coñecementos sobre a lingua para resolver problemas de comprensión de textos orais e escritos.
22. Coñecer e aplicar as normas ortográficas e utilízalas con corrección nos textos.
23. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.
24. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.
25. Coñecer a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural.
26. Utilizar os textos literarios como fonte de gozar e enriquecemento.
27. Integrar a lectura expresiva e a comprensión de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.
28. Utilizar as bibliotecas de aula e de centro para obter información e gozar da lectura.
29. Producir textos literarios en prosa ou en verso a partir de modelos dados.
30. Participar en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.

4.- Vinculación entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
a c d e	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e emocións propias.	CCL CAA CSC
			LCB1.1.2. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita e respecta a quenda de palabras.	CCL CAA CSC
b e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente.	CCL CSC
a b e	B1.3. Participación en situación de comunicación de aula, espontáneas ou dirixidas, organizando, de forma xeral, o discurso.	B1.3. Expresarse e comunicarse de forma oral e con certa coherencia para satisfacer as necesidades de comunicación en	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: -diálogos -exposicións orais moi guiadas, con	CCL CD CAA CSC

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		diferentes situacións de aula.	axuda, cando cumpra, de tecnoloxías da información e a comunicación.	CSIEE
b e	B1.4. Interese pola ampliación de vocabulario. B1.5. Creación de redes semánticas moi sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade.	CCL
b d e i	B1.6. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) e procedentes de diversas fontes.	B1.5. Comprender o sentido global dun texto oral. Identificar información relevantes.	LCB1.5.1. Comprende o sentido global de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA
b d e i	B1.7. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Identifica as ideas xerais en reportaxes audiovisual sobre temas do seu interese.	CCE CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b e	B1.8. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir textos orais próximos aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Canta cancións, conta e recita pequenos contos e poemas.	CCL CAA CCEC
b e	B1.9. Dramatizacións de textos infantís.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación e o volume á representación dramática.	CCL
b e	B1.10 Produción de textos orais breves e sinxelos próximos aos seus gustos e intereses.	B1.9 Expresarse de forma oral en diferentes situacións con vocabulario axeitado e unha secuencia coherente.	LCB1.9.1. Narra situacións e experiencias persoais sinxelas.	CCL CSIEE
			LCB1.9.2. Describe, de forma sinxela, persoas, animais obxectos e lugares seguindo unha orde: de arriba a abaixo; de abaixo a arriba	CCL
			LCB1.9.3. Utilizar correctamente expresións para situar e ordenar as rutinas: antes, despois, pola mañá, pola noite...	CCL
a d	B1.11. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa	LCB1.10.1. Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas	CCL CSC

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e m	diferenzas.	coas diferenzas.	diferenzas.	
a b e	B1.12. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1. Pide axuda para a realización de tarefas de distinta índole.	CCL CAA CSC CSIEE
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
b e	B2.1. Lectura de distintos tipos de textos adaptados á súa idade.	B2.1. Ler en voz alta diferentes tipos de textos infantís breves e sinxelos.	LCB2.1.1. Lee con pronunciación e entoación axeitada, textos sinxelos, de variada tipoloxía, breves e adaptados á súa idade.	CCL
b e	B2.2. Inicio ás estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións moi redundantes.	B2.2. Anticipar o contido de textos do ámbito escolar e social axeitados ao seu nivel.	LCB2.2.1. Relaciona a información que achega o título e as ilustracións co tema do texto.	CCL CAA
e	B2.3. Comprensión de textos de diversa tipoloxía adecuados á súa idade.	B2.3. Comprender a funcionalidade de diferentes tipoloxía textuais, atendendo á	LCB2.3.1. Recoñece a funcionalidade de determinadas tipoloxía textuais: carteis, anuncios, avisos, receitas,	CCL CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) adaptados a súa idade.	normas, instrucións ...	
b e	B2.4. Lectura de diferentes textos como fonte de información e de lecer.	B2.4. Mostrar interese e gusto pola lectura.	LCB2.4.1 Expresa o gusto pola lectura como fonte de lecer.	CCL
			LCB2.4.2 Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	CCL
b e	B2.5. Uso da biblioteca como recurso para desenvolver o Plan lector.	B2.5. Progresar na adquisición do hábito lector.	LCB2.5.1. Identifica, con axuda, os textos da biblioteca (escritos ou en soporte informático) máis axeitados para obter información e para o seu lecer.	CCL CD CAA
a b e	B2.6. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
e	B3.1. Recoñecemento e utilización de recursos gráficos na comunicación escrita.	B3.1. Interiorizar e utilizar as normas básicas de escritura e os seus aspectos gráficos	LCB3.1.1. Relaciona os códigos oral e escrito: discrimina sons nas palabras e consolida aspectos grafomotores e grafías da Lingua castelá en palabras significativas.	CCL
			LCB3.1.2 Identifica diferentes tipos de texto escrito: listas, receitas, narracións, poesía, noticia ...	CCL
e	B3.2. Uso de elementos lingüísticos e non lingüísticos na comunicación escrita.	B3.2. Relacionar códigos verbais e non verbais.	LCB3.2.1. Ilustra de xeito creativo os seus escritos con ilustracións redundantes.	CCL
b e	B3.3. Utiliza estratexias para a produción de textos: planificación, identificación da función, textualización, revisión e reescritura. B3.4 Produción de textos segundo	B3.3. Planificar e producir, con axuda, diferentes tipos de textos atendendo ao seu formato (descritivos, narrativos, dialogados) e intencionalidade comunicativa (informativos,	LCB3.3.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos moi sinxelos propios do ámbito escolar e social: listas, notas, normas, felicitacións, instrucións, contos, anécdotas...	CCL CD CAA

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Plan de escritura.	literarios e prescritivos) e coida a presentación	LCB3.3.2. Presenta os seus escritos con limpeza, evitando riscos.	CCL CAA
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
b e	B4.1. A palabra. Iniciación ao orde alfabético. Recoñecemento das características e uso das diferentes clases de palabras. Xénero e número do nome. Tempos verbais.	B4.1. Aplicar os coñecementos gramáticos básicos sobre a estrutura da lingua.	LCB4.1.1. Desenvolve a conciencia fonolóxica: identifica sílabas e fonemas como elementos fundamentais da palabra.	CCL
			LCB4.1.2. Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.	CCL
			LCB4.1.3. Distingue nome e adxectivo en palabras significativas.	CCL
			LCB4.1.4. Distingue xénero e número en palabras habituais.	CCL
			LCB4.1.5. Utiliza adecuadamente os artigos nos textos orais e escritos.	CCL
			LCB4.1.6. Forma grupos nominais	CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			respectando as normas de concordancia	
			LCB4.1.7. Utiliza os tempos verbais: presente, pasado e futuro en textos sinxelos.	CCL
b e	B4.2. Vocabulario. Sinónimos e antónimos. Aumentativos e diminutivos. Comparacións e palabras derivadas.	B4.2. Mellorar o coñecemento da lingua e sistematizar a adquisición de vocabulario.	LCB4.2.1. Relaciona sinónimos e antónimos básicos en parellas de palabras significativas.	CCL
			LCB4.2.2. Establece comparacións entre distintos elementos.	CCL
			LCB4.2.3. Utiliza diminutivos e aumentativos, en textos orais e escritos.	CCL
			LCB4.2.4. Identifica no seu contorno palabras derivadas de outras moi evidentes.	CCL
b	B4.3. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Signos	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras	LCB4.3.1. Utiliza de forma correcta os signos de puntuación e as normas	CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e	de puntuación.	ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos significativos sinxelos e seguindo modelos.	
e	B4.4. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Forma e ordena correctamente oracións simples para compoñer textos sinxelos.	CCL
e i	B4.5. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas e aplicacións educativas dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza de xeito guiado, distintos programas e aplicacións educativos dixitais como ferramenta de aprendizaxe.	CCL CD CAA
d e o	B4.6. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	CCL CSC
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d e	B5.1. Coñecemento e lectura guiada de contos tradicionais: maravillosos, de fórmulas, de animais, ...	B5.1. Apreciar o valor dos textos literarios sinxelos e utilizar a lectura como fonte de gozo e información.	LCB5.1.1. Identifica sinxelos textos propios da literatura infantil: contos, poesías, cómics, adiviñas...	CCL CCEC
			LCB5.1.2. Dramatiza con xestos e palabras, escenas de contos.	CCL CAA CCEC CSC
d e	B5.2. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal. B5.3. Uso da biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	B5.2. Gozar da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	LCB5.2.1. Gozo da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.	CCL CCEC
			LCB5.2.2 Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións).	CCL CAA
		B5.3. Coñecer o funcionamento da biblioteca de aula.	LCB5.3.1. Utiliza de xeito guiado a biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	CCL CAA
b	B5.4. Recreación e composición de textos literarios: contos, poemas,	B5.4. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos	LCB5.4.1. Recrea de xeito individual e cooperativo, sinxelos textos literarios	CCL

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d e	adiviñas.	literarios sinxelos: contos, poemas e adiviñas.	(contos, poemas..) a partir de pautas ou modelos dados.	CAA CCEC
d e o	B5.5. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

4. Vinculación entre estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

Estándares de aprendizaxe	1ª AV	2ª AV	3ª AV	MIN	Instrumentos de avaliación	Criterios de cualificación
LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	X	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Proba escrita Intercambio oral	10% 40% 40% 10%
LCB1.1.3. escoita atentamente as intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.1.4. Aplica as normas socio comunicativas: escoita atenta, espera de quendas participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel de persoa moderadora e certas normas de cortesía.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.2.1. Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	X	X	X		Intercambio oral	100%
LCB1.3.1. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción	X	X	X		Intercambio oral	100%

correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.						
LCB1.3.2. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	X	X	X		Intercambio oral	100%
LCB1.3.3. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	30% 70%
LCB1.3.4. Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos Intercambio oral	30% 20% 50%
LCB1.4.1. Aмосa unha actitude de escoita atenta.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.4.2. Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB1.4.3. Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%

LCB1.5.1. Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.5.3. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB1.6.1. Identifica o tema do texto.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB1.6.2. Identifica as ideas principais dun texto.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB1.6.3. Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	X	X	X	x	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB1.7.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	65% 35%
LCB1.8.1. Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	X	X	X		Observación sistemática	100%

LCB1.8.2. Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	60% 40%
LCB1.8.3. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB1.9.1. Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB1.9.2. Recordar algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésalas oralmente en resposta a preguntas directas.	X	X	X	X	Intercambio oral	100%
LCB1.9.3. Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.10.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB1.11.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%

LCB1.11.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB1.11.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%
LCB1.11.4. Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%
LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.1.2. Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB2.2.2. Comprende, con certo grado de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB2.3.1. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	X	X	X		Observación sistemática	100%

LCB2.3.2. Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB2.4.1. Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB2.4.2. Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes tipos de texto.	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%
LCB2.4.3. Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB2.4.4. Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB2.5.1. Interpreta o valor do título e as ilustracións.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB2.5.2. Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	X	X	X		Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	20% 50% 30%
LCB2.5.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.5.4. Realiza inferencias e formula hipóteses.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.5.5. Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto	X	X	X		Observación sistemática	30%

relacionada con estes.					Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 30% 30%
LCB2.5.6. Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB2.6.1. Ten programado un tempo semanal para ler diferentes textos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.6.2. Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.7.1. Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos individuais ou en grupo.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB2.8.2. Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%

LCB2.8.3. Infere, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB2.8.4. Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB2.8.5. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.	X	X	X	X	Observación sistemática	100%
LCB2.9.2. Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	X	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB2.10.1. Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB2.10.2. Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgúns referencias bibliográficas: autor ou autora, editorial, xénero ou ilustracións.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Análise das producións dos alumnos	20% 30% 50%

LCB2.10.3. Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes,	X	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB3.1.2. Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB3.1.3. Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB3.2.1. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%
LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita	10% 50%

					Análise das producións dos alumnos	40%
LCB3.2.3. Reproduce textos ditados con corrección.	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%
LCB3.2.4. Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB3.3.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB3.4.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e revistas).	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB3.4.2. Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	X	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB3.4.3. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB3.5.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB3.6.1. Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista.	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%

<p>LCB3.7.1. Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto. 	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%
<p>LCB3.7.2. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.</p>	X	X	X		Análise das producións dos alumnos	100%
<p>LCB3.8.1. Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.</p>	X	X	X		Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	50% 50%
<p>LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.</p>	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
<p>LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.</p>	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
<p>LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.</p>	X	X	X		Observación sistemática Proba escrita	10% 50%

					Análise das producións dos alumnos	40%
LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB4.2.4. Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...	X	X	X		Observación sistemática	00%
LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	X	X	X	X	Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB4.3.1. Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	X	X	X		Observación sistemática	100%

LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	X	X	X	X	Observación sistemática	100%
LCB4.3.3. Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	X	X	X		Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 50% 40%
LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións.	X	X	X		Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 50% 40%
LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB4.4.3. Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB4.4.4. Usa con corrección os signos de puntuación.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til.	X	X	X		Proba escrita Análise das producións dos alumnos	50% 50%
LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 50% 40%

LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB4.6.2. Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB5.1.1. Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	X	X	X	X	Observación sistemática Proba escrita Análise das producións dos alumnos	10% 50% 40%
LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	X	X	X		Observación sistemática	100%
LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos literarios.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral Proba escrita Análise das producións dos alumnos	30% 10% 30% 30%
LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos,	X	X	X		Observación sistemática	20%

diminutivos e sinónimos en textos literarios.					Análise das producións dos alumnos	80%
LCB5.4.1. Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	X	X	X	X	Observación sistemática Análise das producións dos alumnos	20% 80%
LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.					Observación sistemática	100%
LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	X	X	X		Observación sistemática Intercambio oral	50% 50%
LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	X	X	X		Observación sistemática	100%

Concreción de mínimos:

LCB1.1.2. Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.

LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.

LCB1.6.3. Resume un texto oral.

LCB1.9.2. Expresa ideas básicas despois de escoitar un texto ...

LCB2.1.1. Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.

LCB2.2.1. Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais dos textos escritos.

LCB2.8.1. Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.

LCB2.9.1. Utiliza os medios informáticos para obter información.

LCB2.9.2. Interpreta a información dun texto escrito e fai un resumo.

LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, ...

LCB3.2.2. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.

LCB3.4.2. Presenta traballos de forma ordenada e clara, seguindo un guión establecido que supoña procura, selección e organización da información obtida.

LCB4.1.1. Identifica todas as categorías gramaticais nas oracións simples.

LCB4.1.2. Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo dos verbos regulares.

LCB4.2.1. Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas.

LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.

LCB4.2.5. Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado e os seus respectivos núcleos.

LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.

LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.

LCB5.1.1. Recoñece textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.

LCB5.4.1. Crea textos literarios sinxelos(contos, poemas, cancións..)

5.- Elementos transversais.

a. Traballaranse en tódalas disciplinas:

- A comprensión lectora,
- A expresión oral e escrita,
- A comunicación audiovisual,
- As tecnoloxías da información e a comunicación,
- O emprendemento e a educación cívica e constitucional
- Os valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.
- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- A prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- A prevención da violencia de xénero, da violencia terrorista e de calquera forma de violencia, racismo ou xenofobia.

- Prevención de comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como aqueles que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual.
- Desenvolvemento sostible e o medio ambiente, os riscos de explotación e abuso sexual, as situacións de risco derivadas da utilización das tecnoloxías da información e da comunicación, así como a protección ante urxencias e catástrofes.
- Desenvolvemento e afianzamento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- Educación e seguridade viaria

b. Accións formativas para a mellora da competencia dixital do alumnado necesaria para o seu desenvolvemento na modalidade de ensino presencial ou, de ser o caso, non presencial.

A formación básica que un alumno/a (ou familia) debe ter para poder ter un mínimo de garantías no caso de ter que realizar docencia non presencial é:

- ✓ Acceso á aula virtual (de infantil a 6º de primaria) e a EVA – Edixgal (5º de primaria).
- ✓ Acceso aos diferentes cursos / áreas nos que estea matriculado/a (infantil a 6º de primaria)
- ✓ Envío de tarefas a través da aula virtual (infantil a 6º) e da plataforma EVA (5º)
- ✓ Consulta de cualificacións e comentarios.
- ✓ Envío de mensaxes por vía interna da aula virtual e de EVA.

- Por outra banda, as familias deben coñecer e manexar as vías de información e comunicación existentes no centro, que son as seguintes:

- ✓ Aplicación Abalarmóbil, dende a que poden realizar consultas relacionadas co ámbito académico, solicitar titorías e recibir mensaxes do centro ou profesorado. Existe a posibilidade de crear salas de mensaxería dende as que podería interactuar co profesorado.
- ✓ Correo electrónico: vía formal para realizar consultas, transmitir información e realizar outro tipo de trámites. A dirección empregada será a corporativa: ceip.amadeo.barroso@edu.xunta.gal
- ✓ Teléfono: comunicación directa e inmediata, existen dúas liñas, o 988783044/45e o 988783047 para temas concretos podemos potenciar o emprego dunha delas para non saturar a outra liña e deixala baleira para consultas de carácter xeral.

As accións formativas que se levarán a cabo estarán dirixidas polo profesorado titor coa colaboración dos mestres especialistas e o equipo docente de TICs.

6.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.

6.1. Principios metodolóxicos:

Emprego dun estilo educativo asertivo. Fuxindo dunha postura inhibicionista tanto coma da concepción punitiva, practicarase unha actitude comprensiva coas posibilidades e características do alumnado, buscando a súa mellora permanente e guiando as súas aprendizaxes. Como reforzo do esforzo, da conduta adaptativa ou do traballo ben feito usarase fundamentalmente o eloxio constante, ao mesmo tempo que se ignora ou se reprende o comportamento inadecuado. Esta discriminación condutual, xunto co trato respectuoso e xusto favorecerán a autoestima, o rendemento escolar e a convivencia pacífica, contribuindo ao desenvolvemento do clima escolar necesario.

Procura de aprendizaxes significativos. Nas diferentes unidades de ensino-aprendizaxe procurarase sempre

- Que os contidos sexan lóxicos e coherentes, con estrutura e vocabulario adaptados ao alumnado ao que se dirixen.

- Que o alumnado teña os coñecementos previos necesarios para comprender os novos contidos e que estes estean activados.
- Que o alumnado teña a predisposición, a actitude, o interese e a motivación necesarias para interactuar cos contidos que lle propomos.

Desenvolvemento de traballo por proxectos e traballos de investigación. Sen esquecer as aprendizaxes por recepción, baseadas nas explicacións e na presentación de contidos por parte do profesorado, iranse promovendo traballos nos que, coa guía do profesorado, será o alumnado (só ou en cooperación cos seus compañeiros) o que busca a información, a traballa e elabora con ela algún tipo de produto, que presenta aos demais. A biblioteca e as TIC serán recursos fundamentais para o desenvolvemento destes traballos.

Metodoloxías activas. O alumno non pode quedarse nunha recepción pasiva de coñecementos. Promoverase a actividade mental do alumno, que deberá traballar a información que recibe, enlazándoa cos seus coñecementos previos, dándolle sentido, esforzándose por entendela e buscando un cambio nos seus esquemas de coñecemento. As técnicas de traballo intelectual e comprensión lectora (resumes, esquemas...) ou o tipo de traballo que mencionamos no punto anterior, son fórmulas eficaces para promover esa actividade mental necesaria.

Atención á diversidade. Ter en conta as **peculiaridades** (ritmos e estilos de aprendizaxe, capacidades, etc.) de cada grupo e de cada neno/a concreto. Cada alumno ten as súas necesidades educativas e algúns presentan necesidades educativas especiais que deberán ser atendidas.

Traballo cooperativo. No traballo cooperativo e por proxectos tanto as comunicacións como os produtos finais a elaborar deberán realizarse a través de medios tecnolóxicos (correo, teléfono, internet, programas informáticos...).

Contribución ao desenvolvemento da capacidade “de aprender a aprender”.

As sucesivas unidades de ensino-aprendizaxe que se desenvolven no centro irán encamiñadas a que o alumnado aprenda a regular os seus propios procesos de aprendizaxe, é dicir a planificar, supervisar e avaliar o seu comportamento cando se enfrenta a calquera tarefa escolar.

Cooperación e complicitade coas familias do alumnado, como requisito de primeiro orde para conseguir os obxectivos educativos do currículo escolar.

6.2. Secuenciación das actividades de ensino-aprendizaxe.

A concreción da metodoloxía maniféstase na secuencia e no tipo de actividades que o profesorado programa e que logo desenvolve na aula co alumnado. A secuencia base da actividades educativas aproxímarase á seguinte:

6.2.1.- Actividades para a presentación do centro de interese a traballar da forma máis chamativa posible, tratando de espertar a atención do alumnado e de motivalo cara as novas aprendizaxes, mediante vídeos, lecturas, xogos...

6.2.2.- Actividades de indagación/explicitación das ideas previas dos alumnos/as:

- **Informar** aos alumnos/as sobre os novos contidos a tratar, buscándolle **relación con outros contidos tratados con anterioridade**.
- Facer **preguntas** que obriguen aos distintos alumnos/as a relacionar os novos contidos con diferentes situacións funcionais e **que permitan identificar que tipos e graos de coñecemento** teñen sobre o tema.
- Promover a **intercomunicación do alumnado** sobre as novas cuestións (isto dá unha información importante para formar grupos).
- **Rexistrar** en instrumentos adecuados a información sobre a situación inicial dos alumnos/as.

6.2.3.- Actividades para a aprendizaxe dos novos contidos:

Usaranse fundamentalmente dúas vías:

a) **Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:**

- profesor presentará o **novo contido de xeito claro, ben estruturado dende o punto de vista lóxico, usando demostracións, exemplos, formatos diferentes (imaxe, vídeos, esquemas...)** e posibles aplicacións a casos prácticos.
- Inmediatamente despois alumnos e alumnas con diferentes capacidades e coñecementos previos **resolverán exemplos semellantes** diante dos compañeiros, quedando para o final os menos competentes respecto a eses contidos.
- Analizaranse con todo o grupo **actividades xa resoltas** (ben ou mal).
- Propóranse **actividades de igual complexidade** cós exemplos do mestre/a para que os alumnos/as os fagan **autonomamente**.
- Organizaranse **actividades en pequenos grupos heteroxéneos** (en canto a capacidade e coñecementos previos) que rematan cunha exposición dos resultados ó grupo clase (con intervención de todos).

b) Traballos de investigación ou busca de información por parte do alumnado coa guía do profesor:

- Escóllese o tema a traballar (mellor coa participación do alumnado).
- Estúdanse as concepcións previas do alumnado sobre o tema.
- Concrétanse os aspectos que queremos descubrir (que queremos saber?).
- O profesorado propón os recursos (en papel ou na rede) que se consultarán para responder as preguntas.
- O alumnado busca a información nas fontes propostas.
- O alumnado traballa a información e con ela elabora un produto final (un documento, un mural, unha presentación...), para mostrarlle aos demais as súas conclusións.

6.2.4.- Actividades de xeneralización e de aplicación das aprendizaxes adquiridas:

- O profesor explica con claridade, con exemplos e demostracións, como os contidos aprendidos se aplican a diferentes situacións. Irá aplicando o novo contido a diferentes variables e explicitando os pasos para resolve-la situación.
- Propóráselle aos alumnos/as actividades de diferentes graos de complexidade, dándolle opción a que cada un elixa a que máis se adapte á súa competencia. O grao de complexidade virá dado en función de:

- o Parecido coas actividades de aprendizaxe.
- o Número de variables a ter en conta.
- o Grao de dirección da actividade.
- Organizaranse actividades de tutoría de alumnos por parellas ou en pequenos grupos.

6.2.5.- Actividades de exercitación e memorización:

- Organizar **actividades de reforzo** (co mesmo grao de complexidade que as anteriores) e de **ampliación** (mesmos contidos en situacións diferentes).
- Organizar **novas actividades de tutoría entre iguais**, actuando os máis competentes como modelos.

6.2.6.- Actividades de aplicación práctica das aprendizaxes a situacións concretas da vida real (implican resolver situacións problemáticas similares ás presentadas na avaliación das competencias básicas):

- Propoñer algún **traballo que leve consigo algún tipo de produto**, para que o alumno/a aplique as aprendizaxes adquiridas: unha saída, situación de laboratorio, cartel-mural resume, exposición ó grupo clase..... Propóranse varios **traballos de distinta complexidade**.

6.3.- Metodoloxía a seguir no caso de ter que activar o ensino a distancia.

Para traballar os contidos seleccionados podemos facer tres bloques de actividades:

Bloque 1.- Presentación dos novos contidos por parte do profesor/a:

- Presentarémolle ao alumnado os contidos que imos traballar e ofrecerémolle unha explicación clara, ben estruturada dende o punto de vista lóxico, usando vídeos, esquemas ou imaxes, seleccionados de internet, ou ben textos, arquivos de audio e/ou vídeo, presentacións... creados por nós.

- Debemos comunicarlle que é moi importante entender o que se explica e que se non fose así debe comunicarllo ao profesorado para que este se poña en contacto con el e busque a mellor maneira de que chegue a comprender o que non entende.

Bloque 2.- Práctica e afianzamento das novas aprendizaxes.

Unha vez dada a explicación o profesorado propoñerlle unha serie de exercicios ou actividades nos que o alumno deberá practicar as aprendizaxes que lle foron presentadas e demostrar que as ten ben adquiridas. As actividades deben ser dunha complexidade similar á das explicacións previas para que o alumnado poida realizalas autonomamente.

Bloque 3.- Xeneralización de aprendizaxes. Conexión con outras aprendizaxes previas. Reforzo. Ampliación. Creación.

- Exercicios de repaso do esencial da área.
- Actividades de creación, a proposta do profesor/a correspondente ou de departamentos ou organismos externos (biblioteca escolar, por exemplo).
- Actividades de razoamento, de análise da realidade, de experimentación...
- Actividades de reforzo (da mesma complexidade das traballadas no núcleo do tema), para alumnos que non chegaron a adquirir as aprendizaxes clave da unidade didáctica.
- Actividades de “recuperación” de aprendizaxes traballados en temas anteriores, pero que para algúns supoñen lagoas a superar.

7.- Materiais e recursos didácticos.

- Plataforma Edixgal.
- Ordenadores.
- Recursos fotocopiáveis con actividades de reforzo e de ampliación.
- Recursos interactivos.
- Material de aula: láminas, ordenador con conexión a internet, canón de vídeo.
- Recursos da biblioteca escolar.

8.- Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial levarase a cabo entre o 11 e o 27 de setembro. Farase en base ás seguintes accións:

- Análise das actas finais do curso anterior de cada grupo de alumnos.
- Análise dos informes individualizados ou informes psicopedagóxicos que poida haber de cada alumno.
- Observación da actividade escolar de cada grupo e de cada un dos alumnos/as durante o traballo de aula..
- Realización de probas específicas de avaliación inicial elaboradas previamente polo profesorado en base aos estándares de aprendizaxe do curso anterior.
- Valoración dos resultados e toma de decisións para recoller as medidas que se consideren oportunas na programación didáctica.
- Reunión da avaliación inicial durante a primeira semana de outubro.
- Rexistro dos datos da avaliación inicial nos documentos do profesorado e no XADE.

9.- Procedemento de avaliación continua.

Cada titor/a coordinará o desenvolvemento da avaliación continua que será realizada polo Equipo Docente de xeito colexiada.

Os profesores/as de cada área informarán ao alumnado sobre os obxectivos, competencias básicas, contidos e estándares de aprendizaxe que se lle van pedir. Esta información será xeral ao principio de curso e máis concreta ao comezo de cada unidade didáctica.

Para a avaliación continua terase en conta toda a actividade desenvolvida polo alumnado: tarefas que realiza diariamente na aula (exercicios de libro de texto, exercicios de caderno, traballos, participación oral...), probas escritas periódicas, esforzo e actitude.

Cando o progreso dun alumno ou alumna non sexa o adecuado, adoptaranse as medidas de atención á diversidade que procedan: reforzo educativo, adaptación curricular non significativa, apoio pedagóxico por parte do profesorado encargado desta tarefa, compromiso educativo coas familias...

Durante o curso celebraranse tres sesións de avaliación, que coincidirán cos finais de cada un dos trimestres. De cada unha destas sesións o titor/a de o grupo levantará acta coas decisións e acordos adoptados.

Posteriormente a estas sesións de avaliación, o titor/a informará ás familias sobre o resultado da avaliación, por escrito, mediante o boletín de notas, e introducirá as cualificacións no XADE.

Independentemente destas reunións, a relación entre titor e familia deberá ser continua ao longo do curso escolar, debéndose intensificar as entrevistas coas familias de alumnos cuxo rendemento non sexa adecuado. Cada titor/a terá un rexistro de visitas de pais/ nais.

A final de cada curso, o titor/a entregará ás familias información máis detallada da evolución do seu fillo/a, indicando os aspectos que deben mellorarse. Esta información referirase aos obxectivos de cada área e ao grado de adquisición das competencias clave.

Esta información curricular será incluída polo titor no expediente académico.

Procedemento para a toma de decisión da promoción de nivel:

☒Ao finalizar o curso, o equipo docente de nivel, reunido en sesión de avaliación final, deberá decidir sobre a promoción de cada un dos alumnos e alumnas ao curso seguinte.

☒A decisión debe ser consensuada por todo o profesorado, debendo ter especial consideración a información do titor ou titora. En caso de non existir acordo prevalecerá a opinión do titor/a.

☒No caso que un titor ou titora considere que é máis adecuado que un alumno/a permaneza un ano máis no mesmo curso, deberá entrevistarse coas familias (antes de que o Equipo Educativo tome a decisión), a fin de solicitar a súa opinión sobre tal medida. De devandita entrevista deberá quedar constancia escrita.

10.- Medidas de atención á diversidade

As metodoloxías propostas son as principais medidas de atención á diversidade. Ademais, poñeranse en marcha aquelas medidas que axuden a xestionar o grupo completo tendo en conta as necesidades específicas de cada un dos seus integrantes; por iso na programación de aula ou

na programación de cada unha das unidades didácticas concretaranse medidas específicas para desenvolver ao longo do curso, entre as que poderían contemplarse, entre outras:

- Priorizar os obxectivos e contidos que se consideren fundamentais para futuras aprendizaxes, que teñan funcionalidade e aplicación práctica e que fagan referencia a procedementos.
- Partir sempre dos coñecementos previos de cada alumno.
- Diseñar actividades que teñan diferentes graos de realización e dificultade e que permitan distintos modos de execución.
- Diseñar actividades diversas para traballar un mesmo contido e/ou actividades de reforzo para afianzar os contidos mínimos.
- Propoñer actividades que se leven a cabo con distintos tipos de agrupamentos: pequeno grupo, gran grupo, individual.
- Planificar actividades de libre execución por parte dos alumnos segundo os seus intereses.
- Planificar actividades que faciliten a manipulación e que teñan aplicación na vida cotiá para relacionar o estudado co entorno e darlle maior significatividade.
- Distribución heteroxénea do alumnado.
- Ubicación do alumnado con necesidades específicas nos lugares que máis lle favorezan.
- Plantexar sesións onde se alternen a explicación de teoría coa realización de exercicios prácticos.
- Priorizar métodos que favorezan a expresión directa, a reflexión, a comunicación e o descubrimento.
- Adecuar a linguaxe do material de estudo segundo o nivel de comprensión dos alumnos/as (especialmente para os alumnos/as con neae).
- Seleccionar técnicas e estratexias metodolóxicas que sendo útiles para todos os alumnos/as, tamén o sexan para os que presentan dificultades de aprendizaxe e neae. Son especialmente adecuadas: técnicas de demostración e modelado, técnicas de traballo cooperativo, titorías entre iguais, traballo por proxectos, ...
- Favorecer o tratamento globalizado e interdisciplinar dos contidos de aprendizaxe buscando a xeneralización.
- Partir das motivacións e intereses dos nenos/as (centros de interese).
- Fomentar un bo clima de relacións sociais (respecto e tolerancia).

- Favorecer o uso de distintos materiais e recursos para que podan manipular e experimentar.
- Empregar distintos espazos e recursos dentro e fóra da aula.
- Introducir a avaliación do contexto de aula (avaliación continua, valorar o traballo diario, os intereses, a participación, traballos individuais e grupais, ...)
- Concretar e/ou facilitar os contidos mínimos que deben estudar.
- Plantexar modificacións na forma de preguntar nas probas de avaliación (tipo test, de desenvolvemento, exames orais, preguntas de unir con frechas, preguntas curtas, secuenciar os pasos dun problema, distanciar as preguntas en distintas follas, empregar apoios visuais, uso das TICs, ...)
- Distribución do mobiliario na aula para mellorar a accesibilidade e a optimización da iluminación.
- Contratos didácticos co alumnado e coas familias.

Implementaranse tamén as medidas deseñadas para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo: apoio de especialistas en pedagogía terapéutica e audición e linguaxe, apoio de profesorado ordinario con horario dispoñible, etc.

11. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				

11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrécense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais.				
11. Ofrécense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das				

probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

12. Avaliación da programación didáctica

Periodicidade coa que se revisará: cada ano, a principio de curso

Indicadores:

	Escala			
	1	2	3	4
O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
Adecuación da secuenciación dos estándares para cada avaliación.				
Adecuación dos estándares mínimos para a promoción do alumnado.				
Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
Concreción dos elementos transversais.				
Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
Adecuación do libro de texto.				

Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado.				
Adecuación da proba de avaliación inicial.				
Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua.				
Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				